

РЕШЕНИЕ

№ 39644

гр. София, 27.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в
публично заседание на 16.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **6148** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 10а, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).
Образувано е по жалба от И. Х. Д., роден в Република Турция, гражданин на Република Турция, чрез процесуален представител, срещу отказ за издаване на виза тип „С“ от 22.05.2025г. на завеждащ консулска служба от Генералното консулство на Република България в И., Република Турция по заявление на И. Х. Д..

Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспорвания отказ, като твърди, че същият е постановен в нарушение на материалния закон. Счита, че с оспорения акт е нарушено правото на жалбоподателя по чл.2 от Протокол 4 към ЕКПЧОС –всеки е свободен да напусне пределите на всяка държава, вкл. и на своята. Твърди, че постановеният отказ не съдържа фактически и правни основания, а е издаден чрез попълване на формуляр, което противоречи на чл.59 АПК. Счита, че от представените от жалбоподателя доказателства се обосновава нуждата от виза. По същество моли отказът да бъде отменен, като бъде постановено връщане на преписката за ново разглеждане с указания за издаване на виза тип С. Претендират се разноси по делото с представен договор за правна защита и съдействие-л.107.

Ответникът- завеждащ консулска служба от Генералното консулство на Република България в И., Република Турция, не се явява съдебно заседание и не изпраща представител.

СГП не изпраща представител в съдебно заседание.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа и правна страна следното:

Със заявление за издаване на виза №25012794/12.05.2025г. (л.11 и л.93) жалбоподателят И. Х. Д.,

роден в Република Турция, гражданин на Република Турция, е подал до Генералното консулство на Република България в И., Република Турция, искане за издаване на виза за краткосрочно пребиваване тип С. В заявлението жалбоподателят е посочил, че целта на посещението му е бизнес, като е посочил име и адрес на работодателя – „К. Я. Иншаатанай ве тиджарет лимитед ширкети“ с адрес в Турция, [населено място], [улица] блок А №30/11, с планирана дата на пристигане 12.05.2025г. и дата на напускане 12.08.2025г. Посочил е като канецо дружество/организация „ЛУКСЪРИ ЛИВИНГ“ ЕООД [населено място], [улица] име на лице за контакт Ш. Н. Й..

Към заявлението е приложена декларация от 25.04.2025г. за осъществяване на краткосрочна заетост без разрешение за работа чрез регистрация на командировани или изпратени по чл.9 ал.3 и 4 ЗТМТМ с посочен работодател „ЛУКСЪРИ ЛИВИНГ“ ЕООД със седалище в [населено място] и място на работа-обект в затворен жилищен комплекс в [населено място]. Представен е списък на чужденците, регистрирани в Агенцията по заетостта за осъществяване на краткосрочна заетост, вкл. на жалбоподателя /№3 в списъка/; нотариално заверена на 21.03.2025г. декларация от В. К. Г. в качеството му на управител на „ЛУКСЪРИ ЛИВИНГ“ ЕООД, че ще осигурява подслон и издръжка на жалбоподателя за времето на пребиваване в Република България на посочения в [населено място] адрес; договор за строителство и монтаж в чужбина от 06.03.2025г. между „ЛУКСЪРИ ЛИВИНГ“ ЕООД и „К. Я. Иншаатанай ве тиджарет лимитед ширкети“ със срок 12 месеца на обект- затворен жилищен комплекс в [населено място] и приложен списък на квалифицирани специалисти, вкл. жалбоподателя под №3. Представено е свидетелство за съдимост на жалбоподателя, издадено от Министерство на правосъдието в Република Турци, видно от което жалбоподателят е неосъждан; копие от документ за самоличност на жалбоподателя.

Ответникът е представил заповед №95-00-26/16.01.2025г. на Министъра на външните работи, видно от която право да вземат решения за отказ за издаване на визи на основание чл.10 ЗЧРБ имат и консулските длъжностни лица в задграничните представителства на Република България, като е възложено на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да съставят, подписват и връчват /съобщават/ на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно Приложение 7 към чл.34 ал.3 от НУРИВОВР. /л.28/ Представена и заповед №6/13.02.2025г. на Генералния консул в Генералното консулство на Република България –И., с която е определен за завеждащ консулска служба в ГК-И. А. З., КДЛ и е упълномощен да съставя, подписва и връчва откази за издаване на визи.

В хода на съдебното производство е представено отрицателно становище от ДАНС, с посочване, че ДАНС не е изразявала становище по подаденото заявление от жалбоподателя /л.46/.

Получено е писмо от дирекция „Миграция“, видно от което издаването и съгласуването на визи тип С е от компетенциите на Министерство на външните работи /л.50/.

В становището на Националната визова информационна система /л.62/ е посочено, че „декларация за осъществяване на краткосрочна заетост без разрешение за работа чрез регистрация по чл.9 ал.3 и 4 от ЗТМТМ, рег. в АЗ с №КЗ-00162/25.04.2025г., нотариално заверена декларация за осигуряване на подслон и издръжка в [населено място], местност О. ап.16В, турски семеен регистър, свидетелство за съдимост- неосъждан, извлечение за вход/изход от ТР ГП, извлечение за социални осигуровки- назн. на 02/05/2025г. с посочване „работодателят не е вписан в извлечението за социални осигуровки“. Посочено е още „не доказва по убедителен начин целта и условията на престоя . Направените изявления и намерения за пътуване, както и цялостния анализ на документите и фактите не доказват по категоричен начин, че ще бъдат спазени

условията на заявеното пребиваване. Работодателят не е вписан в извл. за социални осигуровки.“
На 22.05.2025г. е издаден оспорваният отказ за издаване на виза тип С на завеждащ консулска служба от Генералното консулство на в Посолството на Република България в И., Република Турция с посочване, че „целта и условията на планирания престой не са обосновани“, както и че „предоставената информация относно обосновката на целта и условията на планирания престой не е надеждна“, както и че „има основателни съмнения за намерението на жалбоподателя да напусне територията на държавите членки преди изтичане на визата“.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Подадената жалба е допустима- подадена е до съда от надлежна страна - адресат на оспорения индивидуален административен акт и в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, в срок. Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 1 от ЗЧРБ, отказите за издаване на визи могат подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс относно тяхната законосъобразност.

При разглеждане по съществото на спора, съдът намира следното:

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Нормата на чл. 8 от ЗЧРБ предвижда, че чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен документ за задгранично пътуване или друг заместващ го документ, както и виза, когато такава се изисква. Съгласно чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България и следователно те отказват издаването на виза.

Редът за издаване на визи е регламентиран в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г. /, обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г. / - "Наредбата"/ НУРИВОВР. В чл. 27, ал. 6 от Наредбата е предвидено, че определените по чл. 27, ал. 2 консулски длъжностни лица, преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза, извършват проверка на декларираните данни и представените документи и задължително изпращат заявлението до Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове и Визовата информационна система на Европейския съюз, както и за консултиране с друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, в случай че е заявено такова по реда на чл. 22 от Визовия кодекс. Според чл. 34, ал. 1 от Наредбата, не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от Закона за чужденците в Република България.

За отказа се съставя формуляр по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва основаниято за отказа, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване (изпращане) на заинтересуваното лице.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган- завеждащ консулска служба от Генералното консулство на в Посолството на Република България в И., Република Турция, видно от приложените към преписката заповед №95-00-26/16.01.2025г. на Министъра на външните работи, съгласно която право да вземат решения за отказ за издаване на визи на основание чл.10 ЗЧРБ имат и консулските длъжностни лица в задграничните представителства на Република България, като е възложено на ръководителите на

дипломатическите и консулските представителства на Република България да определят с писмена заповед консулските длъжностни лица в съответното представителство, които да съставят, подписват и връчват /съобщават/ на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно Приложение 7 към чл.34 ал.3 от НУРИВОВР. /л.28/ Представена и заповед №6/13.02.2025г. на Генералния консул в Генералното консулство на Република България –И., с която е определен за завеждащ консулска служба в ГК-И. А. З., КДЛ и е упълномощен да съставя, подписва и връчва откази за издаване на визи. Следователно, оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ.

Отказът е издаден в писмена форма, но същият обаче се явява незаконосъобразен поради липса на мотиви – липсват както правни, така и конкретните фактически основания, които са послужили на консулското длъжностно лице за постановяване на отказа по заявлението на И. Х. Д..

Безспорно административният акт следва да съдържа фактическите основания за неговото издаване. По същество те представляват юридическият факт (респ. фактическият състав), от който органът черпи упражненото от него субективно административно право. Това са конкретните факти, въз основа на които същият е счел, че следва да упражни предоставената му компетентност и на базата на които се извършва последващата съдебна преценка за законосъобразност на акта. В конкретната хипотеза не са изложени фактическите основания

Липсва обсъждане на представените от жалбоподателя множество документи и изясняване на въпроса, защо административният орган приема, че „целта и условията на планирания престой не са обосновани“, както и че „предоставената информация относно обосновката на целта и условията на планирания престой не е надеждна“, както и че „има основателни съмнения за намерението на жалбоподателя да напусне територията на държавите членки преди изтичане на визата“. При така събраните доказателства следва да се обърне внимание, че съставянето на отказа на бланка – формуляр по образец не е основание за нарушение на формата на акта, още повече, че самата бланка предоставя възможност за излагане на "Допълнителни забележки", в които в случая са повторени основанията по точките от формуляра. Остава неизяснено защо и кои точно цели и условия на престоя не са обосновани, коя от представената информация не е надеждна и защо счита, че чужденецът има намерение да напусне територията на държавите членки преди изтичането на визата.

Изводът на административния орган, че апликантът не доказва по убедителен начин целта и условията на престоя и направените изявления и намерения за пътуване е напълно необоснован и в пълно противоречие с доказателствата. Целта на пътуването е краткосрочна заетост, което се доказва от регистрираната декларация за осъществяване на краткосрочна заетост в Агенцията по заетостта. В списъка на чужденците, регистрирани в Агенцията по заетостта за осъществяване на краткосрочна заетост с работодател, който приема командированите чужденци "Луксъри Ливинг" ЕООД е вписан и заявителя И. Х. Д.. Доказани са и условията на престой, видно от декларацията на управителя на "Луксъри Ливинг" ЕООД и условията на договора за монтаж от 06.03.2025 г. Констатациите в Н. като "извлечението за социални осигуровки – назн. на 03.05.2025 г., а разрешението от АЗ е от 25.04.2025 г. и работодателят не е вписан в извл. за соц. осигуровки" не са вписани в обжалвания отказ, нито оспорваният акт препраща към тях. В случая по делото се установява, че се касае за командирован служител на турско дружество, за който не се изисква разрешение от Агенцията по заетостта, а регистрация, поради което не става ясна необходимостта от разрешение от АЗ от 25.04.2025г. В случая липсва каквото и да е обсъждане на събраните данни след проведена проверка по заявените от жалбоподателя обстоятелства, относно тяхната достоверност. Не са обсъдени и писмените доказателства, приложени към заявлението за издаване на виза.

Относно другото основание за отказ - "има основателни съмнения за намерението Ви да напуснете територията на държавите членки преди изтичането на визата" няма никакви фактически основания, нито доказателства, въз основа на които е направен този извод.

Това представлява съществено нарушение на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК, тъй като липсата на мотиви пречатства съдебния контрол за законосъобразност и нарушава правото на защита на заявителя.

От страна на ответника, включително и в хода на съдебното производство, не се представиха каквито и да е доказателства, обосноваващи основанието да откаже издаването на виза, а именно, че целта и условията на планирания престой не са обосновани и че има съмнения, че заявителят няма да напусне територията на страната в срока.

Следва да се има предвид, че законовите норми в обжалвания отказ са общо и бланкетно формулирани, а при постановяване на административния акт неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визирания нормативен текст, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят само заявителя и неговото поведение, а не по принцип. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа. Липсата на конкретно изложени факти и обстоятелства, представляващи фактическото основание за постановяване на атакувания отказ винаги съставлява съществено нарушение, тъй като лишава жалбоподателя от възможността да организира своевременно и ефективно процесуалната си защита, както и възпрепятства съдът да извърши качествен и обоснован контрол по законосъобразност върху оспорения административен акт при преценката на правнорелевантните обстоятелства към конкретния казус. В този смисъл е Решение № 15199 от 9.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 1982/2020 г. и Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г.

В оспорения административния акт, съдът не открива никакво правно основание за издаването му – въз основа на кой текст, от кой нормативен акт е постановен отказа за виза тип „С“, зачеркната е само точка 2, 10 и т.13 от изброените общо 17, което е съществено нарушение на изискването за форма по чл. 59, ал.2, т.4 от АПК. При липсата на каквито и да било фактически мотиви, съобразени с особеностите на конкретния случай и намерението на апликанта, съдът е поставен в невъзможност да провери, дали са спазени изискванията на материалния закон за отказ. Липсата на мотиви е и грубо нарушение на правото на защита на лицето, макар във формуляра надлежно да е посочен компетентния съд за това съд.

Съдебната практика е категорична, че посочването на фактически и правни основания за издаването на акта от страна на органа е предпоставка за упражняване на съдебен контрол върху същия и за възможността за организиране на адекватна защита спрямо него. Съдът не може да допълва липсващите мотиви на органа, нито в съдебната фаза да изяснява факти, които не са намерили отражение в оспорения акт. Предвид обстоятелството, че естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество, преписката следва да се изпрати на съответния компетентен административен орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. Административният орган следва да обсъди писмените доказателства, които очертават условията и целта на престой на жалбоподателя в България и да прецени отговарят ли на законовите изисквания, доказват ли целта на пътуването, както и намерението му да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване.

При този изход на спора, на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски, съобразно представения списък по чл. 80 от ГПК вр. чл. 144 АПК, с приложения към него договор за правна защита, в размер общо на 1000 /хиляда/ лв. за адвокатско

възнаграждение.

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя следва да се присъдят сторените разноски за държавна такса в размер на 10 лв. Процесуалният представител на жалбоподателя претендира и адвокатско възнаграждение съгласно чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, уреждащ хипотеза на безплатна адвокатска помощ в полза на материално затруднени лица. Това основание изрично е посочено в сключения договор за правни услуги от 10.10.2025 г., поради което в полза на адвокат Д. С. следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за възнагражденията за адвокатска работа на адвокатските възнаграждения.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 от АПК Административен съд София - град, Първо отделение, 21 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба от И. Х. Д., роден в Република Турция, гражданин на Република Турция, чрез процесуален представител, **отказ за издаване на виза тип „С“ от 22.05.2025г. на завеждащ консулска служба от Генералното консулство на Република България в И., Република Турция по заявление на И. Х. Д..**

ВРЪЩА преписката на завеждащ консулска служба от Генералното консулство на Република България в И., Република Турция за произнасяне по същество по заявление за издаване на виза №25012794/12.05.2025г. на жалбоподателят И. Х. Д., роден в Република Турция, гражданин на Република Турция при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на И. Х. Д., роден в Република Турция, гражданин на Република Турция, направените съдебни разноски в размер на 10.00 /десет/ лв. –заплатена държавна такса по делото.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на адвокат Д. Б. С.-АК-П., личен № [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], ул. „4-ти януари“ №34 ет.2 офис 6, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. /хиляда лева/.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд, в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: